

INSPEKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA
WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA
W KIELCACH

STAN ŚRODOWISKA
W WOJEWÓDZTWIE ŚWIĘTOKRZYSKIM
W ROKU 2005

RAPORT

BIBLIOTEKA MONITORINGU ŚRODOWISKA
KIELCE 2006

Opracowano w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Kielcach

pod kierunkiem:

Małgorzaty Janiszewskiej

Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska

Wydano ze środków:

Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska

i Gospodarki Wodnej w Kielcach

i Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Kielcach

Redakcja:

Anna Pawlina, Elżbieta Strumieńska, Urszula Tkaczuk

Redakcja techniczna i korekta:

Zenon Szczerba

Zdjęcia:

Archiwum WIOŚ Kielce

Opracowanie graficzne:

Piotr Rogowski

Raport opracowano przy współudziale:

- Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – Wydziału Środowiska i Rolnictwa,
- Urzędu Marszałkowskiego w Kielcach – Departamentu Ochrony Środowiska,
- Akademii Świętokrzyskiej w Kielcach – Stacji Zintegrowanego Monitoringu Środowiska Przyrodniczego – Święty Krzyż,
- Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kielcach,
- Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Kielcach,
- Państwowego Instytutu Geologicznego – Oddział Świętokrzyski w Kielcach.

ISBN-10 83-7217-278-1

ISBN-13 978-83-7217-278-5

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	5
CZĘŚĆ I. PRZYRODA	7
1. Walory przyrodnicze	7
1.1. Świętokrzyski Park Narodowy	7
1.2. Parki krajobrazowe	9
1.3. Rezerваты przyrody	17
2. Sieć NATURA 2000 w województwie świętokrzyskim	22
CZĘŚĆ II. ZASOBY WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO	27
1. Zasoby wód powierzchniowych	27
2. Zasoby wód podziemnych	29
3. Zasoby kopalin mineralnych.....	30
CZĘŚĆ III. WODY POWIERZCHNIOWE	33
1. Emisja zanieczyszczeń do wód	33
2. Realizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych	36
3. Monitoring wód powierzchniowych	39
3.1. Zakres badań i kryteria oceny jakości wód powierzchniowych	40
3.2. Ocena jakości wód powierzchniowych – klasyfikacja ogólna	43
3.3. Ocena wód powierzchniowych w zakresie zanieczyszczenia związkami azotu pochodzenia rolniczego i zagrożenia eutrofizacją	51
3.4. Ocena przydatności wód powierzchniowych do bytowania ryb	52
3.5. Ocena jakości wód powierzchniowych na podstawie badań makrozoobentosu, fitoplanktonu i peryfitonu	53
4. Monitoring geochemiczny osadów wodnych	56
5. Podsumowanie	60
CZĘŚĆ IV. WODY PODZIEMNE	61
1. Monitoring krajowy i regionalny wód podziemnych	61
1.1. Zakres badań	61
1.2. Jakość wód podziemnych	67
2. Monitoring lokalny wód podziemnych	76
3. Podsumowanie	77
CZĘŚĆ V. POWIETRZE	79
1. Podstawy prawne ocen jakości powietrza	79
2. Wyniki wstępnych ocen jakości powietrza	79
3. Roczna ocena jakości powietrza	83
3.1. Opis systemu oceny	83
3.2. Główne źródła zanieczyszczeń	88
3.3. Warunki meteorologiczne	92
3.4. Klasyfikacja stref według kryterium ochrony zdrowia	93
3.5. Klasyfikacja stref według kryterium ochrony roślin.....	100
3.6. Ocena porównawcza do wyników klasyfikacji za 2004 r.	102
4. Chemizm opadów atmosferycznych i depozycji zanieczyszczeń do podłoża	103
5. Podsumowanie	106
CZĘŚĆ VI. HAŁAS	107
1. Ocena stanu akustycznego środowiska	107
2. Hałas instalacyjny (przemysłowy)	108
3. Podsumowanie	110

CZEŚĆ VII. POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	111
1. Źródła pól elektromagnetycznych	111
2. Zakres pomiarowy	112
3. Wyniki badań monitoringowych i kontrolnych pól elektromagnetycznych	112
4. Podsumowanie	114
CZEŚĆ VIII. ODPADY	115
1. Wojewódzki plan gospodarki odpadami	115
2. Odpady pochodzenia przemysłowego	118
2.1. Odpady wytworzone	118
2.2. Odpady niebezpieczne	122
2.3. Gospodarowanie odpadami	125
3. Odpady komunalne	134
4. Podsumowanie	138
CZEŚĆ IX. GLEBY	141
1. Ocena jakości gleb	141
2. Rodzaje gleb rolniczych	141
3. Bonitacja gleb i ich ocena siedliskowa.....	142
4. Erozja gleb	143
5. Właściwości agrochemiczne gleb	144
6. Zanieczyszczenie gleb metalami ciężkimi i siarką	147
6.1. Źródła zanieczyszczenia gleb	147
6.2. Wyniki badań zanieczyszczeń gleb metalami ciężkimi	147
6.3. Wyniki badań zanieczyszczeń gleb siarką	150
7. Badania monitoringowe gleb i wód gruntowych	150
7.1. Badania zawartości azotu mineralnego w glebach	151
7.2. Kontrola stanu wód glebowych	152
CZEŚĆ X. LASY	153
1. Struktura własnościowa lasów	154
2. Struktura gatunkowa, wiekowa oraz siedliskowa drzewostanów	154
3. Zagrożenia	154
4. Ocena stanu zdrowotnego i sanitarnego lasów	156
CZEŚĆ XI. DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA WIOŚ	157
1. Kierunki działalności kontrolnej	157
2. Ilość i zakres kontroli w 2005 r.	157
3. Działania pokontrolne	159
4. Główne źródła uciążliwości	160
5. Przeciwdziałanie poważnym awariom	161
CZEŚĆ XII. DZIAŁALNOŚĆ LABORATORYJNA WIOŚ	163
CZEŚĆ XIII. ZINTEGROWANY MONITORNG ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	165
CZEŚĆ XIV. FUNDUSZE STRUKTURALNE I FUNDUSZ SPÓJNOŚCI	173
MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE	175
WYKAZ SKRÓTÓW	181
WYKAZ TABEL	182
WYKAZ RYSUNKÓW	187

Serdecznie zapraszam do zapoznania się z kolejnym raportem o stanie środowiska województwa świętokrzyskiego.

Przedstawiając różnorodność form ochrony przyrody, wyniki monitorowania jakości środowiska, efekty kontroli przestrzegania prawa oraz realizację programów podejmowanych dla tworzenia warunków racjonalnego korzystania z zasobów środowiska pragnę, w imieniu autorów opracowania, zachęcić do bliższego poznania regionu świętokrzyskiego tak licznie odwiedzanego w związku z obchodzonym w roku 2006 jubileuszem 1000-lecia życia monastycznego na górze Święty Krzyż, od której pochodzi nazwa łańcucha górskiego i symbol całego regionu.

Dbłość o środowisko naturalne Ziemi Świętokrzyskiej, w której przetrwały unikatowe w skali Europy ślady zbiorowego osadnictwa z okresu neolitu i paleolitu, niezwykle atrakcyjnej turystycznie z różnorodnymi formami chronionej flory, fauny, malowniczymi krainami Gór Świętokrzyskich oraz dolin rzecznych, położonych w lewostronnym dorzeczu Wisły, jest zadaniem nas wszystkich, zatroskanych o zachowanie jej cennych walorów dla przyszłych pokoleń.

Zaangażowanie wielu instytucji, organizacji, samorządów i całego społeczeństwa, w powiązaniu z ograniczeniem presji na środowisko przemysłu i bytowania człowieka w wyniku przestawienia się na gospodarkę rynkową, jak też zespolone wysiłki wspierane środkami pomocowymi w ramach Unii Europejskiej, powoli przynoszą oczekiwane rezultaty. Obserwujemy doskonalenie metod i technologii redukcji szkodliwych substancji oraz inwestowanie w urządzenia ochronne. Nastąpił spadek ilości zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery, ilości ścieków odprowadzanych bez oczyszczenia, mają miejsce korzystne zmiany w gospodarce odpadami, przejawiające się zmniejszającą się ilością odpadów przemysłowych kierowanych na składowiska i wzrostem ilości powtórnie wykorzystanych.

Analiza opisanego w raporcie stanu środowiska regionu świętokrzyskiego pozwala ocenić na ile skuteczne są dotychczasowe przedsięwzięcia i jak wiele jeszcze wyzwań musimy podejmować by ochronić to najcenniejsze dobro jakim jest środowisko, w którym żyjemy.

Mam nadzieję, że dostępność raportu – również w internecie, na stronie podmiotowej WIOŚ w Kielcach: www.kielce.pios.gov.pl – przyczyni się do rozpowszechnienia wiedzy o środowisku, podniesienia świadomości ekologicznej i dalszego uaktywnienia postaw sprzyjających jego ochronie.

Świętokrzyski Wojewódzki
Inspektor Ochrony Środowiska

Małgorzata Janiszewska

